

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (siedma komora)

z 25. júla 2018*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálna politika – Ochrana zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa – Smernica 2008/94/ES – Články 3 a 4 – Zabezpečenie nárokov zamestnancov záručnou inštitúciou – Obmedzenie povinnosti záručných inštitúcií týkajúcej sa platieb – Vylúčenie platobných nárokov, ktoré vznikli tri mesiace pred zápisom súdneho rozhodnutia o začatí reštrukturalizačného konania do obchodného registra“

Vo veci C-338/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Värchoven administrativen säd (Najvyšší správny súd, Bulharsko) z 31. mája 2017 a doručený Súdnemu dvoru 7. júna 2017, ktorý súvisí s konaním:

Virginie Marie Gabrielle Guigo

proti

Fond „Garantirani vzemania na rabotnicite i služitelite“

SÚDNY DVOR (siedma komora),

v zložení: predseda siedmej komory A. Rosas, sudcovia C. Toader a E. Jarašiūnas (spravodajca),

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- V. M. G. Guigo, v zastúpení: H. Christev, advokat,
- bulharská vláda, v zastúpení: L. Zacharieva a E. Petranova, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Kellerbauer, Y. Marinova a P. Michajlova, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: bulharčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 151 a 153 ZFEÚ, článku 20 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) a článkov 3, 4, 11 a 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES z 22. októbra 2008 o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa (Ú. v. EÚ L 283, 2008, s. 36), ako aj zásad procesnej autonómie, ekvivalencie, efektivity a proporcionality.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pani Virginiou Mariou Gabriellou Guigovou na jednej strane a Fond „Garantirani vzemania na rabotnicite i služitelite“ (Fond „garantované nároky zamestnancov“, Bulharsko), ktorý pôsobí v rámci Nacionalen osiguritelen institut (Národný inštitút sociálneho zabezpečenia, Bulharsko) (ďalej len „garančný fond“), na strane druhej.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Smernica 2008/94 viedla ku kodifikácii smernice Rady 80/987/EHS z 20. októbra 1980 o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa (Ú. v. ES L 283, 1980, s. 23; Mim. vyd. 05/001, s. 217), naposledy zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/74/ES z 23. septembra 2002 (Ú. v. EÚ L 270, 2002, s. 10; Mim. vyd. 05/004, s. 261), a zrušila túto smernicu.

- 4 Podľa článku 1 ods. 1 smernice 2008/94:

„Táto smernica sa uplatňuje na nároky zamestnancov vyplývajúce z pracovnoprávných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov voči zamestnávateľom, ktorí sa nachádzajú v platobnej neschopnosti v zmysle článku 2 ods. 1.“

- 5 Článok 3 tejto smernice stanovuje:

„Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, ktorými zabezpečia, že záručné inštitúcie zaručia podľa článku 4 [, s výhradou článku 4, – *neoficiálny preklad*] výplatu neuspokojených nárokov zamestnancov vyplývajúcich z pracovnoprávných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov vrátane výplat odstupného pri skončení pracovnoprávných vzťahov, ak to ustanovujú vnútroštátne predpisy.

Nároky, ktoré preberie záručná inštitúcia, sú neuspokojenými nárokmi na platby súvisiacimi s obdobím pred daným dátumom a/alebo, ako je to vhodné, po danom dátume, ktorý určia členské štáty.“

- 6 Článok 4 uvedenej smernice znie:

„1. Členské štáty majú možnosť obmedziť zodpovednosť záručných inštitúcií uvedených v článku 3.

2. Ak členské štáty využijú možnosť uvedenú v odseku 1, určia dĺžku obdobia, za ktoré má záručná inštitúcia splniť neuspokojené nároky. Toto obdobie však nesmie byť kratšie než obdobie zahŕňajúce odmenu za posledné tri mesiace pracovnoprávneho vzťahu pred dátumom a/alebo po dátume uvedenom v článku 3 druhom pododseku [odseku – *neoficiálny preklad*].

Členské štáty môžu zahrnúť toto minimálne obdobie troch mesiacov do referenčného obdobia s obdobím trvania najmenej šesť mesiacov.

Členské štáty s referenčným obdobím najmenej 18 mesiacov môžu obmedziť obdobie, za ktoré má záručná inštitúcia splatiť neuspokojené nároky, na osem týždňov. V tomto prípade sa na výpočet minimálneho obdobia použijú tie obdobia, ktoré sú najpriaznivejšie pre zamestnancov.

3. Členské štáty môžu okrem toho ustanoviť horné hranice platieb, ktoré vykoná záručná inštitúcia. Tieto horné hranice nesmú byť nižšie, než je úroveň, ktorá je sociálne zhodná so sociálnym cieľom tejto smernice.

Ak si členské štáty zvolia túto možnosť, informujú Komisiu o metódach použitých pri ustanovení hornej hranice.“

7 Článok 12 tej istej smernice stanovuje:

„Táto smernica nemá vplyv na možnosť členských štátov:

- a) prijímať nevyhnutné opatrenia, aby sa predišlo zneužívaniu;
- b) odmietnuť alebo obmedziť zodpovednosť uvedenú v článku 3 alebo záručnú povinnosť uvedenú v článku 7, ak sa ukáže, že plnenie tejto povinnosti nie je opodstatnené vzhľadom na existenciu osobitých väzieb medzi zamestnancom a zamestnávateľom a spoločných záujmov vedúcich ku kolúzii medzi nimi;
- c) odmietnuť alebo znížiť zodpovednosť uvedenú v článku 3 alebo povinnosť ručenia [záručnú povinnosť – *neoficiálny preklad*] uvedenú v článku 7 v prípadoch, keď zamestnanec sám alebo spolu so svojimi blízkymi príbuznými bol vlastníkom podstatnej časti podniku alebo podnikateľskej činnosti zamestnávateľa a mal výrazný vplyv na jeho činnosti.“

Bulharské právo

8 Podľa § 4 ods. 1 zákon za garantovanie vzmania na rabotnicite i služitelite pri nesastojatelnost na rabotodatelia (zákon o ochrane nárokov zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa, ďalej len „zákon o ochrane nárokov zamestnancov“):

„Zamestnanci, ktorý mali alebo majú pracovnoprávny vzťah so zamestnávateľom uvedeným v § 2, sa môžu domáhať zabezpečenia garantovaných nárokov v zmysle tohto zákona, a to bez ohľadu na dĺžku trvania a pracovný čas tohto pracovnoprávneho vzťahu, ak tento vzťah:

- (1) nebol ukončený v deň zápisu rozhodnutia uvedeného v § 6 do obchodného registra;
- (2) nebol ukončený v posledných troch mesiacoch pred zápisom rozhodnutia uvedeného v § 6 do obchodného registra.“

9 § 6 tohto zákona stanovuje:

„Právo zamestnancov na garantované nároky uvedené v § 4 ods. 1 vzniká v deň zápisu súdneho rozhodnutia do obchodného registra, ktorým sa:

- (1) začína reštrukturalizačné konanie;
- (2) začína reštrukturalizačné konanie a zároveň sa vyhlasuje konkurz;

(3) začína reštrukturalizačné konanie, rozhodne sa o zastavení činností podniku, vyhlasuje sa konkurz dlžníka a pozastavuje sa reštrukturalizačné konanie z dôvodu nedostatku aktív na účely zabezpečenia výdavkov.“

10 § 25 uvedeného zákona znie:

„Garantované nároky v zmysle tohto zákona možno uspokojiť prostredníctvom formuláru vyhlásenia vyplneného podľa modelu stanoveného na tieto účely, ktorý zamestnanec zašle miestnej pobočke národného inštitútu sociálneho zabezpečenia, ktorá sa nachádza najbližšie k sídlu zamestnávateľa, a to v lehote do dvoch mesiacov odo dňa zápisu súdneho rozhodnutia uvedeného v § 6 alebo odo dňa, keď bol zamestnanec informovaný bulharským zamestnávateľom o začatí reštrukturalizačného konania nariadeného súdom v súlade s právnou úpravou iného štátu.“

11 § 358 Kodex na truda (Zákonník práce) stanovuje:

„1. Žaloby týkajúce sa pracovnoprávných sporov sa musia podať v týchto lehotách:

...

(3) v lehote do troch rokov v prípade ostatných pracovnoprávných sporov.

2. Lehoty uvedené v predchádzajúcom odseku začnú plynúť:

...

(2) v prípade ostatných žalôb odo dňa, keď sa právo, ktoré je predmetom žaloby, stane vymožiteľné alebo odo dňa, keď sa stane vykonateľným. Pokiaľ ide o peňažné dlhy, vymožiteľnosť nastáva v deň, keď mal byť peňažný nárok obvykle vyplatený.

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

12 Pani Guigová pracovala od 29. júna 2007 do 14. mája 2012 pre spoločnosť Evrosilex OOD so sídlom vo Varne (Bulharsko).

13 Rozsudkom z 26. júna 2013 Rajonen säd Varna (Okresný súd Varna, Bulharsko) uložil spoločnosti Evrosilex povinnosť vyplatiť pani Guigovej niektoré nároky zodpovedajúce čistým mzdám za platenú dovolenku, ktorú si čerpala v marci, apríli a máji 2012, mzde za vykonanú prácu za máj 2012, ako aj náhradu za skončenie pracovnej zmluvy bez výpovednej lehoty, pričom tieto nároky navýšil o zákonom stanovené úroky.

14 Rozsudkom z 18. decembra 2013 Okražen säd Varna (Krajský súd Varna, Bulharsko) začal v prípade spoločnosti Evrosilex reštrukturalizačné konanie a vyhlásil jej konkurz. Toto rozhodnutie bolo v ten istý deň zapísané do obchodného registra.

15 Dňa 3. augusta 2016 pani Guigová podala žiadosť na garančný fond o vyplatenie nárokov zodpovedajúcich mzdám, ktoré jej Evrosilex nevyplatila. Táto žiadosť sa opierala o zákon o ochrane nárokov zamestnancov, rozsudok, ktorý vydal Rajonen säd Varna (Okresný súd Varna) 26. júna 2013, ako aj o exekučný titul vydaný na základe tohto rozsudku. Keďže garančný fond neodpovedal v zákonom stanovenej lehote, pani Guigová napadla toto implicitné zamietnutie žiadosti na Administrativen säd Varna (Správny súd Varna, Bulharsko).

- 16 Garančný fond nakoniec rozhodnutím z 13. septembra 2016 výslovne zamietol žiadosť pani Guigovej na základe § 4 ods. 1 bodu 2 a § 25 zákona o ochrane nárokov zamestnancov. Pani Guigová podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Administrativen säd Varna (Správny súd Varna, Bulharsko)
- 17 Rozsudkom zo 7. decembra 2016 tento súd zamietol obe žaloby pani Guigovej s tvrdením jednak, že podmienky týkajúce sa ukončenia pracovnoprávneho vzťahu stanovené v § 4 ods. 1 zákona o ochrane nárokov zamestnancov neboli splnené, a jednak, že z rozsudku z 18. apríla 2013, Mustafa (C-247/12, EU:C:2013:256) vyplýva, že podľa práva Únie členské štáty môžu stanoviť trojmesačnú lehotu, ako v prípade lehoty vo veci samej, bez toho, aby tým došlo k neoprávnenému obmedzeniu pôsobnosti smernice 2008/94.
- 18 Pani Guigová podala proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, Värchoven administrativen säd (Najvyšší správny súd, Bulharsko).
- 19 Tento súd uvádza, že v spore vo veci samej vzniká otázka, či za okolností, o aké ide vo veci samej, § 4 ods. 1 zákona o ochrane nárokov zamestnancov nezavahuje články 151 a 153 ZFEÚ, ako aj články 3 a 4 smernice 2008/94 ich potrebného účinku, keďže sa možno domnievať, že toto vnútroštátne ustanovenie bráni tomu, aby mohla byť zamestnancovi s garantovanými mzdovými nárokmi poskytnutá minimálna ochrana.
- 20 Konkrétne sa pýta, či právo Únie umožňuje prijať ustanovenie, akým je § 4 ods. 1 zákona o ochrane nárokov zamestnancov, ktoré vylučuje z uplatnenia minimálnej ochrany mzdové nároky, ak je zamestnávateľ v úpadku, ktoré vznikli na základe pracovnoprávneho vzťahu, ukončeniu ktorého došlo pred viac ako tromi mesiacmi, a to okamžitým a bezpodmienečným spôsobom. Vnútroštátny súd tvrdí, že smernica 2008/94 nestanovuje možnosť obmedziť kategórie osôb, ktoré sú zamestnancami a ktoré majú neuspokojené mzdové nároky voči zamestnávateľovi v úpadku, s výnimkou osobitnej kategórie osôb vylúčených z ochrany na základe domnienky v článku 12 tohto článku.
- 21 Tento súd sa navyše pýta, či dvojmesačná lehota na podanie žiadosti o vyplatenie garantovaných nárokov stanovená v § 25 zákona o ochrane nárokov zamestnancov, ktorá začína plynúť odo dňa zápisu súdneho rozhodnutia o začatí reštrukturalizačného konania do obchodného registra, zaručuje dostatočný stupeň ochrany zamestnancov, a či táto lehota neprimerane neobmedzuje práva, ktoré týmto zamestnancom priznáva smernica 2008/94. Vnútroštátny súd v tejto súvislosti uvádza, že Zákonník práce stanovuje trojročnú lehotu na podanie žaloby týkajúcej sa uspokojenia mzdových nárokov, ktorá začína plynúť odo dňa, keď mal byť dlh zaplatený zamestnávateľom, a že i keď tieto dva vnútroštátne zákony upravujú rôzne situácie, sledujú spoločný cieľ, a to ochranu mzdových nárokov zamestnancov.
- 22 Vnútroštátny súd si okrem toho kladie otázku v súvislosti so zlučiteľnosťou § 25 zákona o ochrane nárokov zamestnancov s článkami 3 a 4 smernice 2008/94, ako aj so zásadami proporcionality a efektivity z dôvodu, že toto ustanovenie sa uplatňuje automaticky a bez akejkoľvek možnosti posúdiť osobitosti každého jednotlivého prípadu.
- 23 Vnútroštátny súd napokon vyjadruje pochybnosti, pokiaľ ide o zlučiteľnosť rozdielneho zaobchádzania uplatňujúceho sa na zamestnancov, ktorí majú právo na ochranu svojich neuspokojených nárokov podľa toho, či sa už uplatňuje § 358 ods. 1 bod 3 Zákonníka práce alebo § 4 ods. 1 zákona o ochrane nárokov zamestnancov a podľa toho, či už zamestnávateľ je alebo nie je v platobnej neschopnosti, s článkom 20 Charty.

24 Za týchto podmienok Värhoven administratívny súd (Najvyšší správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Majú sa ustanovenia článkov 151 a 153 ZFEÚ, ako aj článkov 3, 4, 11 a 12 smernice [2008/94] vykladať v tom zmysle, že im neodporuje vnútroštátne ustanovenie, akým je § 4 ods. 1 [zákona o ochrane nárokov zamestnancov], podľa ktorého sú z ochrany neuspokojených mzdových nárokov vylúčené tie osoby, ktorých pracovnoprávny vzťah bol ukončený pred stanovenou lehotou troch mesiacov pred zápisom súdneho rozhodnutia o začatí reštrukturalizačného konania zamestnávateľa?
2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, má sa zásada procesnej autonómie členských štátov vyplývajúca zo zásad ekvivalencie, efektivity a proporcionality v rámci sociálnych cieľov sledovaných článkami 151 a 153 ZFEÚ a smernicou [2008/94] chápať v tom zmysle, že jej neodporuje také vnútroštátne opatrenie, akým je článok 25 [zákona o ochrane nárokov zamestnancov], podľa ktorého uplynutím lehoty dvoch mesiacov odo dňa zápisu súdneho rozhodnutia o začatí reštrukturalizačného konania zaniká právo na uplatnenie, ako aj na uspokojenie garantovaných nárokov, ak vnútroštátne právo členského štátu obsahuje ustanovenie, akým je § 358 ods. 1 bod 3 Zákonníka práce, podľa ktorého trojročná lehota na uplatnenie neuspokojenia mzdových nárokov začína plynúť od dňa, ku ktorému tento nárok mal byť uspokojený, a ak platby vykonané po uplynutí tejto lehoty sa nepovažujú za neoprávnené platby?
3. Má sa článok 20 [Charty] vykladať v tom zmysle, že dovoľuje rozdielne zaobchádzať na jednej strane so zamestnancami s neuspokojenými nárokmi, ktorých pracovnoprávny vzťah bol ukončený pred začatím plynutia stanovenej trojmesačnej lehoty pred zápisom súdneho rozhodnutia o začatí reštrukturalizačného konania zamestnávateľa, a so zamestnancami, ktorých pracovnoprávny vzťah bol ukončený v stanovenej trojmesačnej lehote, a na druhej strane so zamestnancami, ktorým vzniká právo na ochranu ich neuspokojených nárokov v čase skončenia ich pracovnoprávneho vzťahu, a to v trojročnej lehote odo dňa, keď mal byť nárok uspokojený, v súlade s § 358 ods. 1 bodom 3 Zákonníka práce?
4. Má sa článok 4 smernice [2008/84] v spojení s článkom 3 tejto smernice a so zásadou proporcionality vykladať v tom zmysle, že dovoľuje, aby vnútroštátne opatrenie, akým je § 25 [zákona o ochrane nárokov zamestnancov], podľa ktorého pri uplynutí lehoty dvoch mesiacov odo dňa zápisu súdneho rozhodnutia o začatí reštrukturalizačného konania automaticky a bez možnosti posúdenia osobitných okolností každého jednotlivého prípadu zaniká aj právo na uplatnenie, ako aj na uspokojenie garantovaných mzdových nárokov?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 25 Na úvod treba uviesť, že vzhľadom na to, že smernica 2008/94 sa zakladá na článku 137 ods. 2 ES, teraz článok 153 ZFEÚ, a bola prijatá na dosiahnutie cieľov uvedených v článku 151 ZFEÚ, na odpoveď na prvú otázku je potrebný len výklad ustanovení tejto smernice.
- 26 Možno teda konštatovať, že vnútroštátny súd sa svojou prvou otázkou v podstate pýta, či sa má smernica 2008/94 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je § 4 ods. 1 zákona o ochrane nárokov zamestnancov, ktorý nezaručuje mzdové nároky zamestnancov, ktorých pracovnoprávny vzťah bol ukončený viac ako tri mesiace pred zápisom súdneho rozhodnutia o začatí reštrukturalizačného konania zamestnávateľa do obchodného registra.

- 27 Podľa článku 1 ods. 1 smernice 2008/94 sa táto smernica vzťahuje na nároky zamestnancov vyplývajúce z pracovných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov zamestnávateľa, ktorí sa nachádzajú v platobnej neschopnosti.
- 28 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je sociálnym cieľom tejto smernice zabezpečiť všetkým zamestnancom minimálnu ochranu na úrovni Európskej únie v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa úhradou neuspokojených nárokov vyplývajúcich z pracovných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov a týkajúcich sa odmeny za stanovené obdobie (rozsudky z 28. novembra 2013, Gomes Viana Novo a i., C-309/12, EU:C:2013:774, bod 20, ako aj z 2. marca 2017, Eschenbrenner, C-496/15, EU:C:2017:152, bod 52 a citovaná judikatúra).
- 29 Vzhľadom na tento cieľ článok 3 uvedenej smernice ukladá členským štátom povinnosť, aby prijali potrebné opatrenia, ktorými zabezpečia, že vnútroštátne záručné inštitúcie zaručia vyplatenie týchto neuspokojených mzdových nárokov zamestnancov.
- 30 Súdny dvor už však uviedol, že smernica 2008/94 priznáva členským štátom možnosť obmedziť povinnosť týkajúcu sa platieb, a to stanovením referenčného alebo záručného obdobia a/alebo stanovením hornej hranice výšky platieb (pozri analogicky so smernicou 80/987 rozsudok z 28. novembra 2013, Gomes Viana Novo a i., C-309/12, EU:C:2013:774, bod 22, ako aj uznesenie z 10. apríla 2014, Macedo Maia a i., C-511/12, neuvyriešené, EU:C:2014:268, bod 21).
- 31 Podľa judikatúry Súdneho dvora ustanovenia smernice 2008/94 týkajúce sa možnosti priznať členským štátom obmedziť ich záruku, preukazujú, že systém zavedený uvedenou smernicou zohľadňuje finančné možnosti týchto členských štátov a jeho cieľom je zachovať finančnú rovnováhu ich záručných inštitúcií (pozri analogicky rozsudok z 28. novembra 2013, Gomes Viana Novo a i., C-309/12, EU:C:2013:774, bod 29, ako aj uznesenie z 10. apríla 2014, Macedo Maia a i., C-511/12, neuvyriešené, EU:C:2014:268, bod 21).
- 32 Článok 3 druhý odsek smernice 2008/94 na jednej strane teda stanovuje, že nároky, ktoré preberie záručná inštitúcia, sú neuspokojenými mzdovými nárokmi na platby vzťahujúcimi sa na obdobie pred daným dátumom a/alebo prípadne po danom dátume, ktorý určia členské štáty.
- 33 Na druhej strane podľa článku 4 ods. 1 smernice 2008/94 majú členské štáty možnosť obmedziť povinnosť záručných inštitúcií týkajúcu sa platieb stanovenú v článku 3 tejto smernice. Podľa článku 4 ods. 2 uvedenej smernice, ak členské štáty využijú túto možnosť, určia dĺžku obdobia, za ktoré má záručná inštitúcia splniť neuspokojené nároky, pričom toto obdobie však nesmie byť kratšie, než je obdobie vzťahujúce sa na odmenu za posledné tri mesiace pracovného vzťahu pred dátumom a/alebo po dátume uvedenom v článku 3 druhom odseku tej istej smernice. Toto ustanovenie priznáva členským štátom tiež možnosť zahrnúť toto minimálne obdobie troch mesiacov do referenčného obdobia, ktorého dĺžka trvania nemôže byť nižšia než 6 mesiacov, ako aj stanoviť minimálnu záruku obmedzenú na osem týždňov pod podmienkou, že toto obdobie ôsmich týždňov sa nachádza v rámci dlhšieho referenčného obdobia aspoň osemnástich mesiacov (pozri analogicky rozsudok z 28. novembra 2013, Gomes Viana Novo a i., C-309/12, EU:C:2013:774, bod 26).
- 34 Treba uviesť, že prípady, keď je možné obmedziť povinnosť záručných inštitúcií týkajúcu sa platieb, ako ich vymedzuje článok 4 smernice 2008/94, sa majú vykladať doslovne (pozri analogicky rozsudky z 17. novembra 2011, van Ardenne, C-435/10, EU:C:2011:751, bod 34, ako aj z 28. novembra 2013, Gomes Viana Novo a i., C-309/12, EU:C:2013:774, bod 31). Takýto doslovný výklad však nemôže mať za následok, že uvedená možnosť obmedziť povinnosť za platby, ktorá je výslovne priznaná členským štátom, bude zbavená svojej podstaty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. novembra 2013, Gomes Viana Novo a i., C-309/12, EU:C:2013:774, bod 32).

- 35 V prejednávanej veci § 6 zákona o ochrane nárokov zamestnancov stanovil v súlade s článkom 3 druhého odseku smernice 2008/94 ako referenčný dátum deň, ku ktorému bolo súdne rozhodnutie o začatí reštrukturalizačného konania zapísané do obchodného registra. Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru navyše nevyplýva, že by Bulharska republika využila možnosť upravenú v článku 4 ods. 2 druhom a treťom pododseku tejto smernice stanoviť referenčné obdobie v zmysle tohto ustanovenia.
- 36 Podľa článku 4 ods. 1 a článku 4 ods. 2 prvého pododseku uvedenej smernice členské štáty majú možnosť obmedziť zabezpečenie záručnou inštitúciou, ak k ukončeniu pracovného vzťahu došlo pred týmto referenčným dátumom, a to tak, že toto zabezpečenie priznajú len zamestnancom, ktorých pracovný vzťah bol skončený v posledných troch mesiacoch pred týmto dátumom, ako to stanovuje § 4 ods. 1 zákona o ochrane nárokov zamestnancov. Vylúčenie zamestnancov, ktorých pracovný vzťah bol ukončený pred týmto obdobím, nemá preto vplyv na minimálnu ochranu stanovenú v článku 4 ods. 2 prvom pododseku smernice 2008/94 vzhľadom na to, že títo zamestnanci nemajú voči zamestnávateľovi, ktorý sa ocitol v platobnej neschopnosti, neuspokojené nároky vyplývajúce z ich pracovnej zmluvy alebo pracovnoprávneho vzťahu, ktoré vznikli v posledných troch mesiacoch pred uvedeným referenčným dátumom.
- 37 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať, že smernica 2008/94 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je § 4 ods. 1 zákona o ochrane nárokov zamestnancov, ktorý nezaručuje mzdové nároky zamestnancov, ktorých pracovnoprávny vzťah bol ukončený viac ako tri mesiace pred zápisom súdneho rozhodnutia o začatí reštrukturalizačného konania zamestnávateľa do obchodného registra.

O druhej, tretej a štvrtej otázke

- 38 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku netreba odpovedať na druhú, tretiu a štvrtú otázku.

O trovách

- 39 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (siedma komora) rozhodol takto:

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES z 22. októbra 2008 o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je § 4 ods. 1 zákon za garantiranje vzemania na rabotnicite i služitelite pri nesastojatelnost na rabotodatelia (zákon o ochrane nárokov zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti zamestnávateľa), ktorý nezaručuje mzdové nároky zamestnancov, ktorých pracovnoprávny vzťah bol ukončený viac ako tri mesiace pred zápisom súdneho rozhodnutia o začatí reštrukturalizačného konania zamestnávateľa do obchodného registra.

Podpisy